

Dosarul nr. 3-160/20
2-20140668-02-3-10112020-1

ÎNCHEIERE

12 noiembrie 2020

mun. Chișinău

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ
al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții de Apel Chișinău

Instanța compusă din:

Președintele completului, judecătorul Anatolie Minciuna

Judecători

Veronica Negru și Ecaterina Palanciuc

examinând din oficiu chestiunea cu privire la admisibilitatea acțiunii în contencios administrativ înaintate de către concurentul electoral înaintat de Blocul Electoral „Unirea” - Dorin Chirtoaca împotriva Comisiei Electorale Centrale, privind obligarea emiterii actului administrativ,

c o n s t a t ă :

La 10 noiembrie 2020, concurentul electoral înaintat de Blocul Electoral „Unirea” - Dorin Chirtoaca a înaintat la Curtea de Apel Chișinău acțiune în contencios administrativ împotriva Comisiei Electorale Centrale, privind obligarea emiterii actului administrativ.

În motivarea acțiunii a invocat că, contestă răspunsul CEC nr.3304 din 08 noiembrie 2020, prin care contestația depusa privind constatarea încălcărilor de lege comise de Igor Dodon, a fost readresată Inspectoratului General de Politie, precum și Procuraturii Generale, ceea ce denotă că, Comisia Electorală Centrală, a refuzat să-și îndeplinească atribuțiile legale, ignorând informația și probele prezentate de către el, nefăcînd nici o referire la prevedere legală din Codul Electoral sau altă lege. Or, din momentul în care prezintă dovezi cu privire la implicarea bisericii în campanie a Mitropolitului Vladimir, personal, precum și din momentul în care aceste constatări apar și în rapoarte de monitorizare a alegerilor ale observatorilor internaționali OSCE/ODIHR, persistă situația privind constatarea faptelor, iar Comisia Electorală Centrală refuză să le vadă, refuză să ia măsuri și efectuează o diversiune, readresînd contestația altor autorități publice, care nu dispun de competență în acest sens.

Astfel, solicită constatarea inacțiunii Comisiei Electorale Centrale, în ceea ce privește încălcarea de către concurentul electoral Igor Dodon, art.39, 41, art. 52 din Codul Electoral și anularea înregistrării în calitate de candidat conform art. 75 din Codul Electoral.

În asemenea circumstanțe, solicită obligarea Comisiei Electorale Centrale să:

- emită o hotărâre, prin care să constate încălcările Codului Electoral comise de

concurrentul electoral Igor Dodon, prin implicarea în campanie a bisericii, prin folosirea de mijloace nedeclarate și oferirea de bani preoților, ceea ce contravine art.39, 41, art. 52, art. 75 Codului Electoral, precum și standardelor internaționale democratice cu privire la organizarea și desfășurarea alegerilor;

- să propună anularea înregistrării lui Igor Dodon și excluderea acestuia din cursa electorală, pe baza art. 39, art. 41 alin. (3), art. 52 alin. (3) și art. 75 alin. (5) lit. a), b) și d) din Codul Electoral.

Comisia Electorală Centrală, fiind notificată despre existența acțiunii, prin referința din 11 noiembrie 2020 (f.d. 13-16), a solicitat declararea acțiunii ca fiind inadmisibilă, invocând că, răspunsul Comisiei Electorale Centrale, la care reclamantul face referire, nu constituie un răspuns, prin care a fost examinată și soluționată contestația lui Dorin Chirtoacă. Or, contestația nr.CEC-10Apr/9 din 05 noiembrie 2020 a fost remisă Inspectoratului General al Poliției în vederea documentării cazurilor ce țin oferirea de resurse financiare în campanie electorală pentru alegerile prezidențiale din 01 noiembrie 2020, preoților pentru implicarea acestora în campanie electorală în favoarea concurrentului electoral Igor Dodon.

Prin răspunsul nr. CEC-8/3304 din 08 noiembrie 2020 i s-a comunicat despre remiterea contestației sale către Inspectoratul General al Poliției și Procuratura Generală a Republicii Moldova spre examinare conform competenței.

Astfel, reclamantul nu poate solicita revendicarea unui drept în sensul art. 17 din Codul administrativ, ținând cont de faptul că scrisoarea nr. CEC-8/3304 din 08 noiembrie 2020, nu este un act administrativ, prin care a fost soluționată contestația depusă la Comisia Electorală Centrală.

Totodată, menționează că, prin hotărârea Comisiei Electorale Centrale nr. 4466 „Cu privire la totalizarea alegerilor Președintelui Republicii Moldova din 01 noiembrie 2020 și organizarea celui de al doilea tur de scrutin”, s-a hotărât organizarea turului doi de scrutin pentru primii doi candidați în ordinea descreșterii numărului de voturi obținute în primul tur, aceștia fiind Maia Sandu și Igor Dodon.

Prin urmare, Dorin Chirtoacă, nu are statut de concurrent electoral, iar acțiunea înaintată urmează a fi declarată inadmisibilă. Or, art. 17 al Codului administrativ, prevede că, dreptul vătămat este orice drept sau libertate stabilit/stabilită de lege căruia/căreia i se aduce atingere prin activitate administrativă, iar reclamantul nu și-a motivat nici un drept lezat în calitate de alegător.

Pentru considerentele expuse, acțiunea urmează a fi declarată inadmisibilă în temeiul art. 207 alin. (2) lit. e) din Codul administrativ. Or, art. 206 alin. (1) Cod administrativ prevede că, o acțiune în contencios administrativ poate fi depusă pentru:

- a) anularea în tot sau în parte a unui act administrativ individual (acțiune în contestare);
- b) obligarea autorității publice să emită un act administrativ individual (acțiune în obligare);
- c) impunerea la acțiune, la tolerare a acțiunii sau la inacțiune (acțiune în realizare);

d) constatarea existentei sau inexistentei unui raport juridic ori nulității unui act administrativ individual sau a unui contract administrativ (acțiune în constatare); sau
e) anularea în tot sau în parte a unui act administrativ normativ (acțiune de control normativ)”.

Conform art. 224 alin. (1) lit. d) din Codul administrativ, examinând acțiunea în contencios administrativ în fond, instanța de judecată adoptă una dintre următoarele hotărâri în baza unei acțiuni în constatare, constată existența sau inexistența unui raport juridic ori nulitatea unui act administrativ individual sau a unui contract administrativ, dacă raportul juridic există sau, respectiv, nu există ori actul administrativ individual sau contractul administrativ este nul.

Astfel, reclamantul nu și-a încadrat pretențiile în forma stabilită de art.206 din Codul administrativ, încât consecvent acestea să poată fi realizate prin hotărâre judecătorească în corespundere cu art. 224 alin. (1) lit. d) din Codul administrativ. Or, deși reclamantul solicită constatarea încălcării legii de Comisia Electorală Centrală, o astfel de pretenție nu se regăsește în acțiune, solicitînd obligarea Comisiei Electorale Centrale de a emite o hotărâre prin care să constate încălcările Codului electoral, comise de concurentul electoral Igor Dodon, prin implicare în campanie a bisericii, prin folosirea de mijloace nedeclarate și oferirea de bani preoților, cât și obligarea Comisiei Electorale Centrale de a propune anularea înregistrării domnului Igor Dodon și excluderea acestuia din cursa electorală. Respectiv în acest context, nici o solicitare expusă în acțiunea înaintată în judecată, nu se încadrează în condițiile art. 206 din Codul administrativ.

Subsidiar, menționează că, instanța nu poate obliga Comisia, să emită o hotărâre cu referire la un subiect la care nu s-a referit, or, aceasta a remis contestația Inspectoratului General al Poliției și Procuraturii Generale a Republicii Moldova, spre examinare conform competenței, or, aprecierea celor descrise urmează să fie dată de organele respective după competență.

Totodată, potrivit art. 137 alin. (1) din Codul administrativ, în exercitarea dreptului discreționar atribuit, autoritățile publice, în cazul de față, Comisia Electorală Centrală, trebuie să acționeze cu bună credință în limitele legal stabilite și cu respectarea scopului pentru care le-a fost atribuit dreptul. Or, Comisia a remis spre examinare contestația conform competenței și limitelor legale.

Cu referire la pretenția de a exclude concurentul electoral Igor Dodon din cursa electorală pentru coruperea preoților, indică că, Comisia Electorală Centrală, nu poate da apreciere juridică acestui fapt în lipsa unor constatări din partea organelor abilitate, iar înaintarea unei cereri privind anularea înregistrării unui concurent electoral fiind un drept discreționar, și nu o obligație.

Studiind materialele cauzei, instanța de judecată consideră că, pretinsa acțiune înaintată de către concurentul electoral înaintat de Blocul Electoral „Unirea” Dorin Chirtoaca, urmează a fi declarată inadmisibilă, din următoarele motive.

Conform art.191 alin. (3) Codul administrativ, Curtea de apel Chișinău soluționează în primă instanță acțiunile în contencios administrativ împotriva hotărârilor

Consiliului Superior al Magistraturii, ale Consiliului Superior al Procurorilor, precum și acțiunile în contencios administrativ atribuite în competența sa prin Codul electoral.

Art.3 Cod administrativ, prevede că, legislația administrativă are drept scop reglementarea procedurii de înlăptuire a activității administrative și a controlului judecătoresc asupra acesteia, în vederea asigurării respectării drepturilor și a libertăților prevăzute de lege ale persoanelor fizice și juridice, ținându-se cont de interesul public și de regulile statului de drept.

Conform art.5 Cod administrativ, activitatea administrativă reprezintă totalitatea actelor administrative individuale și normative, a contractelor administrative, a actelor reale, precum și a operațiunilor administrative realizate de autoritățile publice în regim de putere publică, prin care se organizează aplicarea legii și se aplică nemijlocit legea.

Conform art. 6 Cod administrativ, procedura administrativă este activitatea autorităților publice cu efect în exterior, îndreptată spre examinarea condițiilor, pregătirea și emiterea unui act administrativ individual, spre examinarea condițiilor, pregătirea și încheierea unui contract administrativ sau examinarea condițiilor, pregătirea și întreprinderea unei măsuri strict de autoritate publică.

Emiterea unui act administrativ individual, încheierea unui contract administrativ sau întreprinderea unei măsuri strict de autoritate publică sînt părți ale procedurii administrative.

Dispozițiile legale enunțate *inter alia* instituie testul de admisibilitate a acțiunii în contencios administrativ.

Conform art.17 Cod administrativ, drept vătămăat este orice drept sau libertate stabilit/stabilită de lege căruia/căreia i se aduce atingere prin activitate administrativă.

Art. 20 din Codul administrativ, prevede că, dacă printr-o activitate administrativă se încalcă un drept legitim sau o libertate stabilită prin lege, acest drept poate fi revendicat printr-o acțiune în contencios administrativ, cu privire la care decid instanțele de judecată competente pentru examinarea procedurii de contencios administrativ, conform prezentului cod.

Conform art. 39 Cod administrativ, orice persoană care revendică un drept vătămăat de către o autoritate publică în sensul art.17 sau prin nesoluționarea în termenul legal a unei cereri se poate adresa instanței de judecată competente.

Conform art.207 al.(1) al. (2) lit. e) Cod administrativ, instanța verifică din oficiu dacă sînt întrunite condițiile pentru admisibilitatea unei acțiuni în contenciosul administrativ. Dacă este inadmisibilă, acțiunea în contencios administrativ se declară ca atare prin încheiere judecătorească susceptibilă de recurs. Acțiunea în contencios administrativ se declară inadmisibilă în special cînd reclamantul nu poate revendica încălcarea, prin activitatea administrativă, a unui drept în sensul art.17.

Relaționînd circumstanțele cauzei la normele pre-citate, instanța de judecată conchide că, unul dintre elementele definitorii ale acțiunii în contencios administrativ, este revendicarea unui drept propriu, vătămăat prin una din formele activității administrative. Or, în esență, scopul acțiunii în contencios administrativ constă în apărarea unui drept subiectiv concret recunoscut de lege unei anumite persoane.

Prin urmare, pentru a fi admisibilă, o acțiune în contencios administrativ trebuie să urmărească revendicarea unui drept subiectiv vătămat.

Astfel, pentru înaintarea acțiunii în contencios administrativ, reclamantul trebuie să invoce un drept al său, căruia i se aduce atingere prin activitatea administrativă sau prin nesoluționarea în termenul legal a unei cereri.

În lipsa revendicării unui drept propriu, în sensul art. 17 din Codul administrativ, acțiunea eșuează testul de admisibilitate conform art. 207 Cod administrativ.

Astfel, prevederile art. 17 Cod administrativ, se referă la orice drept subiectiv reglementat de normele dreptului material, iar relevant speței, de normele dreptului electoral.

Anume dreptul substanțial reglementează situațiile juridice subiective ce caracterizează statutul juridic al persoanelor care participă la viața juridică.

Acest argument impune și raționamentul că, dreptul procedural reglementează doar formele ce necesită a fi respectate pentru a obține pe cale judiciară o protecție a unui drept subiectiv în sensul art. 17 Cod administrativ.

În această ordine de idei, Completul judiciar, reține că, în sensul oferit de art. 1 din Codul electoral, *concurrent electoral*- este candidatul pentru funcția de Președinte al Republicii Moldova, înregistrat de Comisia Electorală Centrală - în cazul alegerilor prezidențiale.

Potrivit art. 120 alin. (1) din Codul electoral, în cazul în care niciunul dintre candidații la funcția de Președinte al Republicii Moldova, nu a întrunit cel puțin jumătate din voturile alegătorilor care au participat la alegeri, se organizează al doilea tur de scrutin pentru primii doi candidați stabiliți în ordinea descreșterii numărului de voturi obținute în primul tur.

La acest capitol, instanța de judecată reține că, concurrentul electoral înaintat de Blocul Electoral „Unirea” - Dorin Chirtoaca, nu a acces în turul II de scrutin, deci la alegerile din 15 noiembrie 2020, Dorin Chirtoacă, nu mai deține calitatea de concurrent electoral, respectiv, nu poate contesta acțiunile/inacțiunile Comisiei Electorale Centrale, în ce privește modul de organizare a alegerilor din 15 noiembrie 2020. Or, prin hotărârea Comisiei Electorale Centrale nr. 4466 din 04.11.2020 „Cu privire la totalizarea alegerilor Președintelui Republicii Moldova din 01 noiembrie 2020 și organizarea celui de al doilea tur de scrutin”, s-a hotărât organizarea turului doi de scrutin pentru primii doi candidați în ordinea descreșterii numărului de voturi obținute în primul tur, aceștia fiind Maia Sandu și Igor Dodon.

Prin urmare, având în vedere cele expuse mai sus, instanța de judecată ajunge la concluzia că, acțiunea înaintată de către concurrentul electoral înaintat de Blocul Electoral „Unirea” Dorin Chirtoaca împotriva Comisiei Electorale Centrale, privind obligarea emiterii actului administrativ, urmează a fi declarată inadmisibilă din motiv că, reclamantul nu poate revendica încălcarea, prin activitatea administrativă, a unui drept vătămat al său.

În acest context, instanța ține să menționeze că declararea inadmisibilă a acțiunii exclude examinarea fondului cauzei de contencios administrativ atât din perspectiva circumstanțelor de fapt, cât și motivelor de drept.

În conformitate cu prevederile art.207 alin.(1) și alin. (2) lit. e), art.230 Cod Administrativ, instanța de judecată,

d i s p u n e :

Se declară inadmisibilă acțiunea în contencios administrativ înaintată de către concurentul electoral înaintat de Blocul Electoral „Unirea” Dorin Chirtoaca împotriva Comisiei Electorale Centrale, privind obligarea emiterii actului administrativ.

Se explică concurentului electoral înaintat de Blocul Electoral „Unirea” Dorin Chirtoaca, că declararea acțiunii inadmisibilă în temeiul art.207 alin.(2) lit. e) Cod administrativ, exclude posibilitatea adresării repetate în judecată a aceluiași reclamant cu aceeași acțiune.

Încheierea poate fi atacată cu recurs la Curtea Supremă de Justiție în termen de 1 (una) zi de la pronunțare, prin intermediul Curții de Apel Chișinău.

Președintele completului, judecătorul

Anatolie Minciuna

Judecător

Veronica Negru

Judecător

Ecaterina Palanciuc